

Posamezne številke:
Navadno Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 10—, za ino-
matno D 18—, dostavljen na dom
D 11—, na izkaniše D 10—,
izsesti po dogovoru.

Naroda se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posltnina plačana v gotovini! Cena današnje šte. 75 para.

TABOR

Posamezne številke:
Navadno Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4. L. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, priloge desno. Tele-
fon št. 24. — SHS postnoštevni
račun št. 11.781.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, sredo 26. avgusta 1925.

Leto: VI. — Številka: 192.

Darujte knjige za Jugoslov. Matico

Potrebujemo jih za brate — tam preko!
Sprejema se v Mariborski tiskarni
(v knjigovodstvu).

Ninčičev odhod na Bled in v Francijo.

Naša delegacija za ženevsko zasedanje je v ospredju politične pozornosti. — V
anjanji politiki še vedno zafije. — Nastop državnih podtajnikov — Radičev
kopnenje po Pašiču.

BEOGRAD, 25. avg. V zunanjem mi-
niststvu vlada živahno življenje. Pri-
prave za ženevsko zasedanje Društva na-
rodov so v polnem teku. Minister za so-
cialno politiko je danes obiskal dr. Nin-
čiča, s katerim je obravnaval vsa social-
istična vprašanja, ki pridejo v V.
sekciji Društva narodov v pretres. Ka-
kor je izjavil Stjepan Radič dopisniku
»Politike«, je on določen za glavnega
delegata v V. sekciji, ki ima obravnavati
socialistična vprašanja.

Novi državni podtajniki so danes pre-
vzeli svoje posle. Drž. podtajnik za pro-
sveto prof. Pasarič je že položil prisego.
Dr. Ninčič bo pred odhodom v Ženevo
podal kralju daljše poročilo o proble-
mih, ki so na dnevnem redu ženevskega
zasedanja. Nato se bo podal v Evians-
les-bains, (Francija) kjer bo konferiral
s predsednikom Pašičem. Značilno je,
da je tudi Stjepan Radič izrazil željo,
da bi obiskal Nikolo Pašiča, česar pa
Pašič bržkone ne bo dopustil.

Mala antanta za nedotakljivost vseh državnih mej.

Memorandum Društvu narodov. — Skupna akcija z Grčijo in Poljsko.
BEOGRAD, 25. avgusta. Po vestih iz
Prage in Bukarešte namerava Mala an-
tanta predložiti Društvu narodov pose-
ben memorandum. Memorandum bo ose-
boval njeno stališče napram garancij-

skemu paktu. Mala Antanta zahteva po-
polno garancijo za nedotakljivost mej
vseh držav brez razločka. Za ta predlog
Male antante bosta glasovali tudi Grčija
in Poljska.

Z Bleda.

Povratak kraljeve dvojice.

LJUBLJANA, 25. avg. Kraljevski
par se je danes vrnil iz Sušaka na Bled.
Notranji minister se še vedno nahaja
na Bledu in se bo vrnil nocoj ali jutri
zjutraj v Beograd.

Skrivnosti grškega militarizma

Ali manevri ali zopet nov puč?

BEOGRAD, 25. avgusta. Grški vojni
minister je izdal odlok, da se morajo vsi
častniki, ki so na dopustu, nemudoma
vrniti k svojim garnizijam. Govori se,
da se bodo vršili v Grčiji veliki vojaški
manevri. Drugi pa podarjajo, da se na-
haja sedanja grška vlada v resni krizi.

Resen položaj v Siriji.

4 vlaki ranjencev.

LONDON, 24. avgusta. »Daily Tele-
graph« poroča iz Damaska, da je polo-
žaj, ki ga je ustvarila vstaja Druzov v
Siriji, slejkoprej resen in da ga Franco-
zi preveč omalovažujejo. V Damask so
prispeli večeraj 4 vlaki ranjencev. Med
ranjenih je tudi general Goulie.

Razsodba v procesu proti zvodnicam.

Kazen je primeroma nizka. — Zvodnice
so jo takoj sprejele.

ZAGREB, 25. avgusta. Danes ob 11.
uri je bila objavljena razsodba proti tr-
govcem z dekleti. Sodbo je prečital sod-
nik okrožnega sodišča Zvonimir Božiče-
vič. Zvodnica Antonija Buharič je bila
obsojena na 6 mesecev, vsi ostali pa na
2 meseca oziroma 6 tednov zapora. Zvod-
nice so obsodbo sprejele in so takoj na-
stopile kazen. Lastniki javnih hiš, so
vložili po svojih zagovornikih priziv.

Lesno tržišče.

LJUBLJANA, 25. avg. Bukovi hloidi,
1 m dolgi, naklad, postaja, denar 2.30.
Bordonalli, od 3—8 m dolgi, 30:30—50:50,
fco Gruž, blago 650. Bukova drva, na-
klad, postaja, denar in blago 17.50.

BORZA.

GURIH (Avala), 25. avgusta. (Izv.)
Sklepni tečaj. Pariz 24.30, Beograd 9.22 1/2,
London 25.07, Berlin 122.85, Praga 15.30,
Milan 16.45, Newyork 516.40, Dunaj 72.55,
Brüssel 23.40, Budimpešta 0.007255,
Varšava 94, Sofija 3.75.

ZAGREB, (Avala), 25. avg. Zürich
1081.75—1089.75, London 271.30—273.30,
Berlin 1331—1341, Dunaj 7.83 1/2—7.93 1/2,
Praga 165—167, Milan 212.40—214.80, New
York 55.63 1/2—56.23 1/2.

in da je centralizem pravzaprav lahko
boljši kakor federalizem, če se decen-
talizacija pravilno izvede. — Priznal je,
da je v Angliji našel gluha ušesa za hr-
vatsko neodvisnost. Angleži so za nede-
ljivo državo S. H. S. — O hrvatski opo-
zeiciji misli, da ne bo uspela. Najmanj je
računati z uspehom klerikalcev. — Kon-
čno je izjavil, da je tudi proti domavski
konfederaciji. Kakor je videti, je Radič
sprejel skoraj v celoti program samo-
stojnih demokratov, proti katerim se je
boril 6 let s sredstvi, ki so državi in
posebej še Hrvatom silno škodovali. In
to da je moder politik? —ob

— Velesejem v Subotici je bil otvor-
jen v nedeljo v prisotnosti trgovskega
ministra dr. Krajača, zastopnika vojne-
ga ministra in nekaterih ministrskih
načelnikov, poljskega poslanika in an-
gleškega konzula. Prvi dan je obiskalo
razstavo 15.000 oseb.

— Uradni list ljubljanske in mari-
borske oblasti, prinaša v zadnji številki
zakon o proračunskih dvanaestlinah za
mesec avgust, september, oktober in no-
vember 1925. Kl.

— Dobava petroleja in karbida. 27.
avg. t. l. se bo vršila pri komandi drav-
ske divizijske oblasti v Ljubljani ust-
mena licitacija za nabavo 1800 kg pe-
troleja in 300 kg karbida za ljubljansko
garnizijo, 2000 kg petroleja in 300 kg
karbida za mariborsko in 200 kg petro-
leja za celjsko garnizijo. Kl.

— Pomagajte slepecem! Ves mesec
avgust se nas ni nihče spomnil s kakim
milodarom. To se je zgodilo sedaj prvič
odkar obstoja naše društvo. Zato se po-
mojno obračamo na usmiljena srca, da
pomagajo nam najbednejšim slepim. —
Podporno društvo slepih. Ljubljana.

— Društvo drž. računskih in blagažni-
ških uradnikov za Slovenijo in Ljubljani
je na svoji izredni skupščini sklenilo,
da bo nadaljevalo z vsemi silami začeti
boj za zboljšanje moralnih in materijel-
nih koristi računskih uradnikov, ki so
bili z novim uradniškim zakonom naj-
bolj zapostavljeni. Skušalo bo v ta na-
men zainteresirati vsa merodajna mesta.
Izvolil se je tudi nov odbor in sicer za
načelnika rač. svetnik Piro Jože za nie-
govega namestnika blag. ravnatelj Go-
gala Janko, za tajnika rač. oficijal Gla-
zar Peter in za blagajnika rač. revident
Naglič Blaž. Za delegate v Osrednjo
zvezo so bili izvoljeni: rač. svetnik Dol-
žan Janko, rač. ravnatelj Kukar Janko,
rač. ravnatelj Paternoster Milan in rač.
svetnik Piro Jože. —z.

— Vpis v državno davčno šolo v Beo-
gradu. Ministrstvo za finance, general-
na direkcija neposrednih davkov v Beo-
gradu objavlja potom tukajšnje fi-
nančne delegacije kakor sledi: v Beo-
gradu se otvorita dva tečajna državne dav-
čne šole (državne porezniške šole) od
katerih traja prvi od 19. sept. 1925 do 31.
maja 1926, drugi pa od 1. sept. 1926 do 30.
4. 1927. Pravico do vpisa v to šolo imajo
samo one osebe, ki so z uspehom dovrši-
le najmanj 6 razredov srednje šole. V
pomanjkanju takih prosilcev se morejo
sprejeti tudi osebe, ki so izvršile naj-
manj 5 razredov gimnazije ali realke ter
eno leto druge strokovne šole. Absolventi
državne davčne šole se postavljajo za
uradnike v II. kategoriji. Siromašni
prosileci morejo dobiti državno podporo
mesečno do 600 Din. Prošnje je vložiti do
31. avgusta 1925 pri »Upravi državne po-
reznike šole« v Beogradu (poslojpe
generalne direkcije neposrednih poreza).
Reflektanti naj se osebno zgledajo pri pred-
sedstvu delegacije min. financ v Ljub-
ljani, kjer dobe podrobna pojasnila.

— Samomor med cveticami. Gospa
H., soproga zagrebškega sodnega svetni-
ka, si je na Sušaku okitila sobo s cveti-
cami, izobesila črno zastavo in se ustrelila.

— V. Mednarodni vzorčni velesejem
se vrši od 29. avgusta do 8. septembra
1925. Prireditelj stoji pod visokim pro-
tektoratom Nj. Vel. kralja. Velesejmi v
Ljubljani so najstarejši, najpriljublje-
nejši in priznani dohro organizirani. Na
sejem se pripuščajo kot razstavljalci sa-
mo prvovrstne tu-in inozemske trvdke,
kar dovoljno jamči za kvaliteto razstav-
nega blaga. Vsak posestnik si zamore pri-
tej priliki cenovno gledati svetovno-znane
prirodne krasote Slovenije, (Bled, letna

rezidenca Nj. Vel. kralja) vsaj ga upra-
vičuje sejmška legitimacija do 50% po-
pusta na vseh osebnih in brzovlakih (iz-
vzemši S. O. E. in nočne brzovlake na
progi Beograd—Zagreb. Znižanja na
parnikih. Na velesejmu se bodo razsta-
vile razne tehnične novosti. Priključena
je velika športna razstava, Higijenska
razstava, razstava plemenske živine in
konj. Leta 1924. je obiskalo velesejmi
čez 150.000 kupcev. Stanovanja so pre-
skrbljena. Legitimacija, ki stane 50 Din
se dobi: v bankah, hranilnicah in njih
podružnicah kot Dolnja Lendava, Gor.
Radgona, Ljutomer, Murska Sobota,
Ormož, Prevalje, Ptuj, Čakovec, Roga-
ška Slatina, Slov. Gradec; putnik na
Mariborskem glavnem kolodvoru, Vilko
Weigl, Jurčičeva ul. 8. Okrajna hranil-
nica v Slov. Bistrici in pa pri objavlj-
nih razprodajalcih na deželi.

Mariborske vesti.

Maribor, 25. avgusta 1925

m Nove moči v mariborski operi. —
Uprava mariborskega gledališča je an-
gažirala tenorista Petra Burjo in bar-
itonista Pavla Koviča, oba absolventa
pevske šole profesorja Pavla Kozine v
Ljubljani. Kl.

m Društvo stanovanjskih najemnikov
v Mariboru sklicuje za četrtek dne 27.
t. m. društveni shod ob 8. uri zvečer v
Götzovi dvorani. Ker so na dnevnem
redu razna važna vprašanja, se društ-
veni člani pozivajo k čim obilnejši ude-
ležbi. Člansko izkaznico je pri vstopu
prikazati, brez te je vstop brezpogojno
izključen.

m Z mariborskega sejmišča. Na svinj-
ski sejem dne 21. avgusta se je pripelja-
lo 192 svinj in 4 koze. Cene so bile sle-
deče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari ko-
mad 90—120 Din, 7—9 tednov stari 150—
170 Din, 3—4 mesece stari 175—250 Din,
5—7 mesecev stari 300—350 Din, 8—10
mesecev stari 375—575 Din, 1 leto stari
675—1250 Din, 1 kg žive teže 13—14 Din,
1 kg mrtve teže 15—17 Din. Prodalo se
je 111 svinj. —z.

m Padel z voza. Konjski hlapec U.
Anton je padel večeraj na Koroški cesti
z dvovprežnega voza ter se poškodoval
na glavi. Bil je baže nekoliko vinjen.
Rešilni avto ga je prepeljal domov. Kl.

m Iz policijske kronike. Od pondelj-
ka na terek je bilo vloženih pri stražni-
kah 14 prijav, ki vsebujejo razne pre-
stopke cestno-policijskega reda, slučaje
pijanosti, tatvine, puščanja piščancev
na cesti i. dr. — Aretiran ni bil nihče.
Kl.

m Tekom tekočega meseca so bili pro-
dani pri puškarni Josipu Starnadu v
Mariboru, Aleksandrova cesta 18 naboji
(patroni) za lovske puške, pri katerih je
bilo naknadno ugotovljeno, da niso bili
napolnjeni z navadnim črnim smodni-
kom ampak s smodnikom močnej-
še vrste. — Dogajale so se zbog
tega nesreče pri izstreljanju takih na-
bojev. Osebe, ki so kupile take naboje v
zadnjem času pri imenovani trvdki, se
pozivljejo, da neugotoma vrnejo kuplje-
ne naboje, naka jim bodo izročeni na-
boji z navadnim črnim smodnikom.

m Na Grajskem trgu, pred Jadransko
banko je ukradel nekdo starki, ki pro-
daja časnike, listnice z raznimi listina-
mi (prodajalnim dovoljenjem) in ne-
znatno svoto denarja. Ker so listine za
tatu brez vrednosti, naj jih starki vrne.

m Grajski kino. Do včeraj srede 26.
avgusta se predvaja v Grajskem kinu
krasna drama iz modernega elegantne-
ga društva v 5. delih činih »Čas je zla-
to«. Grete Reinwald, Gerasch in Salfner
v glavnih vlogah. »Novopečena milio-
nar, tipičen selfmademan, oženi šar-
mantno žensko, na katero pa popolnoma
pozablja, ker mu je želja za denarjem in
poslom nad vse, ker mu je čas zlato. —
Reinwald, čustvena interpretinja te za-
puščene toda krasne ženske, reši na ori-
ginalen način v svojem možu problem,
imeti čas za posel in pa za ljubezen. Kl.

m Jutri v sredo dne 26. avgusta naj
nhče ne zamudi obiskati krasne Gambri-
nove dvorane ter ob lepem premenu už-
ivati krasne zvoke priljubljene vojaške
godbe Vstopnina prosta. 1748

m Klub-bar. Dnevno koncert Pepo
Winterhalter. Kavarniške cene! 1603

Kulturen dogodek na deželi.

Tolstojeva »Moč teme« na slovenskem kmečkem odru.

»Narodno kulturno društvo« v Malinedelji pri Ljutomeru je ena najagilnejših podeželskih kulturnih organizacij v Sloveniji. Z ogromnim naporom si je pred leti postavilo krasen »Društveni dom«, kakršnih je malo najti v Sloveniji, ter si uredilo lep oder. Ne mine noben mesec brez kakšne prireditve, včasih — kakor n. pr. tokrat v avgustu — sta celo po dve v mesecu, kar je za podeželske razmere gotovo nekaj izrednega. Sodelujejo razni par učiteljskih moči, ki so se — zlasti gg. Prelog st. in ml. — z ljubeznijo posvetile narodnemu prosvetnemu delu, zvečine vrli napredni kmetijski fantje in dekleta. Društvo ima povrh svoj pevski zbor, svoj tamburaški zbor in dobro se razvijajočo godbo na pihala.

Na malonedeljskem odru so igrali že mnogo lepih dram poleg neštetič šalov, burk itd. V pestrem menjavanju programa leže uspehi društvenega dela. Tokrat so se v počitnicah dali društvu na razpolago tudi dijaki iz domače in sosednjih župnij in priredili začetkom meseca burko »Maks v škripih«, za 23. t. m. pa so se odločili k drznemu koraku in igrali znano veliko Tolstojevo dramo iz ruskega kmečkega življenja »Moč teme«. Ni namenov teh vrstic, da podajajo sodbu o posameznih igralcih. Reči moramo le, da je poskus v polni meri uspel. Igralo se je z malimi izjemami dobro in so zlasti glavne moške vloge bile v dobrih rokah. Sijajna kreacija je bil Nikita visokošolca g. Bračka Krefta, o katerem čujem, da se resno bavi z gledališko umetnostjo v Reinhardovi šoli na Dunaju in ki je imel tudi režijo igre v rokah. Predvsem njegovi igri je pripisovati, da je bilo navzoče kmetstvo ljudstvo, ki je v prvih dveh ali treh dejanjih kazalo obilo razpoloženja za smeh, smatrajoč igro bolj za šalo — nego za žalostno, tekom četrtega in zlasti petega dejanja po globoko zamišljeni in kakor iz življenja zajeti igri glavnega akterja Nikite tako fascinirano, da tekmo petega dejanja niti niso slišali v dvorani niti enega smeja, ampak je bilo videti, kako vse globoko občuti neizmerno tragiko kmečkega življenja, ki se nekarvno in vendar tako silno učinkovito odigrava v tem dejanju. Vzgojni moment te drame ruskega velikana je nedvomno neprecenljiv, zato smo se s priredbo bavili nekoliko obširneje. Treba je izreči iskreno priznanje društvu in obenem dijaštvu, ki je s svojim veseljem do pozitivnega dela med narodom pripomoglo do lepo uspele prireditve, ki je bila zlasti tudi s strani kmečkega ljudstva izredno lepo obiskana. Narodnemu kulturnemu društvu v Malinedelji želimo, da koraka neomajno po začetni poti!

—vs—

Sport.

A. Š. K. Primorje v Mariboru. Kakor zvezo, gostuje v nedeljo dne 30. t. m. proti I. S. S. K. Mariboru Akad. Š. K. Primorje iz Ljubljane. Nedavno se je Primorje združilo z Laskom in je znatno ojačilo svoje nogometno moštvo. Zadnji čas se je posvetilo intenzivnemu treningu in bo gostovanje v Mariboru njen prvi nastop, ki bo prinesel prijetna presenečenja. Za nedeljsko tekmo vlada splošno zanimanje. Kl.

Uspeh Perunovec pri kolesarskih dirkah v Ljubljani. V nedeljo so se vršile v Ljubljani razne kolesarske dirke, ki jih je priredilo ASU Primorje. V dirki juniorjev na 10 km je odnesel prvo mesto Gustinčič Just (član tukajšnjega Peruna) v času 19:37. Mariborski Perun je prejel tudi dvojne lepše daril. Kl.

Brivska oprema za tri stole z ogledali, brez stolov, ceno za prodati. Ogledati v brivnici Vjekoslav Gjuris, Jurčičeva 9. 1711

Lepa meblirana soba v bližini kolodvora (Meljska cesta, Mlinska ulica in Aleksandrova cesta) se išče s 1. septembrom od dobrega situiranega gospoda. Pismene ponudbe pod »Soliden gospod« na upravo lista. 1739

Kod sostanovalec ali majhno sobo išče mlajši penz. uradnik, event. lastno pohištvo. Naslov pod »Tudi okolice« na upravo »Tabora«. 1746

Šivilje za šivanje posteljnih odevi se sprejmejo. Buhak. Vetrinjska ul. 11. 1747

Dijak ali dijakinja se sprejme pod ugodnimi pogoji v snažni hiši pri boljši rodbini. Naslov v upravi. 1749

Rabimo prodajalke, katera je izučena v železninski stroki, samostojna moč in sicer za v kuhinjski oddelku. 1735

Gezd, v okolici Maribora, je takoj ceno za prodati. Vprašati v upravi lista. 1750

Podpirajte sokolski tisk!

Plavalne tekme v Celju. Ljubljanski plivaški podsavez priredi dne 6. septembra t. l. v Celju propagandne plavalne in Water-polo tekme, katerih se obvezno udeležijo določeno število ljubljanskih plavalcev in ki so dostopne tudi vsem ostalim verificiranim in neverificiranim plavalcem. Tekme bodo propagandnega značaja, zato prosimo vse klube celjskega in mariborskega okrožja, da se jih udeležijo v čim večjem številu. Predvidoma bo za to tekmovanje razpisano prehodno darilo za oni klub celjskega ali mariborskega okrožja, ki doseže pri tekmovalju največje število točk. Ljubljanski tekmovalci plavajo izven konkurenca. Tekmovanje se bo vršilo v kopališču »Diana«, ki ga je S. S. K. Celje iz prijaznosti stavil Ljubljanskemu plivaškemu podsavezu v to svrhu na razpolago. Točen razpis tekmovalj bo pravočasno objavljen.

—z.

Kratke novice.

Doma.

V Velikem Bečkereku je zaklal Rada Čobanov svojo ženo Milico. Drugi dan so ga stanovaleci našli mirno sedečega pri trupu umorjene žene. — Novosadska pošta bo dobila v par tednih iz Nemčije na račun reparacij avtomatsko telefonsko centralo. — V Novem Sadu se je pojavilo 6 slučajev trebušnega legarja. — Jadransko izložbo v Splitu je posetilo okoli 25.000 oseb, med temi veliko število tujcev. — V zagrebški bolnici se je v nedeljo usmrtil finančni podpreglednik Tomaž Šupe. Bil je bolan na obeh in se je silno bal slepote. Od obupa si je zarinil nož v trebuh in srce. — Znanemu ruskemu laži-doktorju Jefrenovu, ki je bil 17. julija t. l. obsojen v Zagrebu na 2 leti ječe, je vzklikno sodišče znižalo na 2 meseca ječe, tako da bo dne 15. septembra izpuščen iz zapora. — V Velikem Orašju je bil šef srezke finančne uprave mladi Peter Stanojevič, zelo lahkomišeln in zapravljiv človek. Potrosil je okoli 900.000 Din državnega denarja in nato pobegnil. Skrilal se je po velikih mestih, nazadnje pa se je zatekel v beograjsko blaznico, češ, da se mu meša v glavi. Tu se je zdel tako sumljiv, da so poklicali policijo, ki je prepoznala v njem toliko iskanega defraudanta. — Na vlaklu med Sušakom in Karlovcem so razkrili pretkano tihotapstvo. Italijanskemu trgovcu Calabrettiu je naša carina ustregla, in dovolila, da se šest v Karlovcu namenjenih zabojev limon zacarini v Karlovcu. Med potjo se je en zaboj nagnil in pokrov nekoliko poškodoval. Službujoči železničarji so opazili, da je okoli vsake limone ovitih par finih ženskih svilnatih nogavic. Preiskava je dognala, da je bilo v zabojih več svile kakor limon. Zaplenjeno blago je vredno čez 15.000 Din. — V Hercegovini so se silno razmnožile kače in je ministristvo za narodno zdravje poslalo tja večje količine cepiva proti kačjemu ugrizu. — V Aleksandrovem v Srbiji bodo osnovali prvo srbsko vinarsko-sadlarsko šolo, da tako povzdignejo tamošnje vinorejce. — V Cetinju je neka tolpa napadla tamošnji preiskovalni zapor, da bi osvobodila svoje prijatelje. Prvi paznik je bil težko ranjen, a je vendarle o pravem času alarmiral stražo.

Po svetu.

V bivši nemški vzhodni Afriki so odkrili bogata diamantna polja. — Češka vlada je odlikovala italijanskega kralja z redom belega leva. — O srečanju znanezga morilskega para Lederer v Budimpešti, ki bo v kratkem obešen, pripovedujejo: Obsojenca sta se sestala pred sodnim predstojnikom. Ko sta se uglela, sta si padla okoli vratu in ihtela. Bil jima je dovoljen zgolj 5 minutni sestanek. Teh 5 minut je minilo v samem ihtenju, ne da bi prišla do besede. Odvedli so vsakega na svojo stran: vnovič in zadnjič se bosta srečala pod vislicami.

— Italija je l. 1924 izvozila iz Jugoslavije raznega blaga v vrednosti 557 milijonov lir. V prvi vrsti je izvažala govedo, konje, meso, koruzo, cement in les. Uvozila pa je v Jugoslavijo blaga za okroglo 370 milijonov lir. — Atenska vlada, ki ima posebno mržnjo do samomorilcev in je — kot znano — prepovedala samomor ter ponesrečene samomorilce kaznovala, sedaj odredila, da se mora samomorilce pokopati na krajih, kjer se zbirajo psi. Havani je bil umorjen Alvarado, urednik opozicijskega lista »El Dia«. V nekem članku je bil napadel prezidentista Havane, na kar je izšel v vladnem glasilu poziv z napisom »Alvarado mora umreti«, kar se je še isto noč izvršilo. — Na univerzi Washington so delali interesantne poskuse, kako dolgo more človek ostati brez spanja. Dva dijaka sta bila brez spanja 85 ur ter bila kljub temu duševno in telesno popolnoma čila. — Kakor se sporoča, so sklenili plesni učitelji v Parizu, da se uvede v letošnjo plesno sezono nov ples, slavoma imenovan. O njem pravijo, da ima mnogo slovanskega obilježja: godba ima popolnoma slovanski značaj. — Znani nemški aktivni politik, poslanec dr. Wirth je izstopil iz nemške klerikalne stranke (centrum). — Pri Düsseldorfu se je na ovinku prevrnil avtobus, poln potnikov, in padel 20 m globoko po nasipu. Tri osebe so bile mrtve, več pa težko ranjenih. — Roparji so napadli blizu Tientsina kitajski brzovlak Lutai-Tientsin in popotnike popolnoma oropali. — V zadnjem tednu je utonilo v londonskem kopališču 16 oseb.

Kako živi maročanski sultan.

Skrivnost harema.

V pustem kraju, v tipično severoafriški puščavi živi maroški sultan v razkošno opremljenih dvorih. Ko vstopi skozi prva vrata, zaide v neko vas. Tu žive sultanovi sužnji z ženami in dečci. Potem sledi še široka stepa, kjer se pasejo krave. Nato se šele začnejo hodniki, ki vodijo na dvor — vrsto krasnih palač. Sultanove palače so opremljene z vsem razkošjem jutrovske dvorov. Za Evropejca pravilni svet.

Tam je tudi harem. Tajinstven na prvi pogled, saj čuva neštete skrivnosti. Štiri zakonite sultanove žene gospodujejo v njem in tristo mladih suženj se solnči v sultanovi milosti. Vse ta ženska svet pozna samo enega boga: sultana. Njegov migljaj je ukaz. In sultan si izbira, kakor se mu zljubi.

Vsak dan se postavi predeni aktivna četa suženj — dvajset devojč. Vse nare, brez taneč. Sultan si izbere eno, ostale pa odidejo v sosedno sobo in čakajo, ali se bo sultanu še kaj zljubilo.

V haremu vlada najmračnejša orientalska disciplina. Pod prejšnjim sultanom so se smeje dame evropsko oblačiti; smele so tudi na vrt in so se celo učile kolesariti. Sedanji sultan je zaklet sovražnik novotarj. Ženske ne smejo nikamor iz harema; budno pazijo na nje ostarele ljubice prejšnjih sultanov, ki ne morejo nič več dati, a se zato plazijo pred sultanom kakor psice in s perverzno naslado nadzorujejo svoje mlade naslednice.

Vsak petek gre sultan v džamijo.

Trobente pojo, belo oblečeni ljudje kleče ob strani na kolenih in pripogibljejo glavo k tlom. Sultan sedi ravnodušno v zlati kočiji, oblečen v bajno ceremonijalno obleko. Dvorjani ga ščitijo pred solncem: ko izstopa iz visoke kočije ali vstopa nanjo, stopi najprej na pripoginjen dvorjanov hrbet, šele na to na preprogo.

V sultanovi palači ječe nekje v podzemeljskih kletih trije njegovi bratje, ki bi vsi hoteli zasesti prestol in dobiti 300 devojč... Toda sultan je moder in si misli: Polje jaz kakor oni, ki bi se še klali med sabo.

Pravi poglavar Maroka na ni sultan, temveč francoski namestnik — general. Sultan je zgolj marioneta v francoskih rokah. Francozi sami vzdržujejo njegov sijaj in mu nude zadostno varstvo pred notranjimi sovražniki. Kajti če bi popustile njihove vajeti, bi postal ves Maroko torišče medsebojnih plemenskih bojov. Rifanci so se opogumili, a druge še zadržuje sultanova avtoriteta in francoska moč. Kako dolgo, bo pokazala bodočnost.

—ob.

Hercegovinski Čaruga.

Rokovnjaške zgodbe Maja Vujovića.

Slavonija je imela svojega Čarugo, duhovitega, drznega in krvavega razbojnika, ki je več let kraljeval v njenih ogromnih šumih in počenal reči, ki so ga napravile v ljudskih očeh za hajduškega junaka, o katerem se vedno govorijo kmetje v krčmah in »na divanih« (vaških sestankih). Čaruga je, kakor znano, skupaj s »Prpičem Velikim« končal pod vislicami.

Enaka usoda čaka hercegovskega Čarugo — Majo Vujovića. Zdi se, da je Vujović Čarugin učenec, ki verno posnema svojega učitelja. Ze več let se drži v hercegovskih šumih, napada vasi, mori in ropi ljudi — toda nihče ne more temu drznemu rokovnjaču do živoga. Oblasti so razpisale za njegovo glavo 50.000 Din, a doslej še brez uspeha. Prijatelji ga nočejo izdati, nasprotniki ga ne spoznajo.

Nedavno je storil ta-le zločin: Dal je ujeti davčnega eksekutorja Poparija v bližini Stoca. Moža so spravili tolovajsko globoko v gozd in mu odrli kožo s hrbita ter zavili vanjo eksekutorjeve uradne akte. V kožo so dali tudi ves denar in pripisali na listek papirja, da nočejo pleniti državnega denarja. Kmalu nato so napadli neko vas, ubili petorice kmetov in težko ranili eno kmetico, odvedli osem volov in zažgali škodeni sena.

O Vujoviću trde, da se pojavlja med ljudmi, preoblečen v žensko. Kot dekle prihaja v bogate kmečke hiše, da si ogleduje »položaja«.

Kakor Čaruga, tako tudi Majo Vujovića vara gospodu. V nekem kraju je prisedel eleganten neznanec h gostilniškemu omizju, kjer je sedel srezki načelnik z žandarjskimi oficirji in drugo deželansko elito. Gospoda se je dobro imela. Ko se je elegantni tujec poslovil, so našli pod krožnikom listek z napisom: »Po zdravila vas Majo Vujovića«.

Značilno je, da Vujović ubija zgolj muslimanske kmete, ostale pa samo pleniti. Tako ima tudi njegovo razbojstvo svojo politično stran. V nji je odsev stare mržnje bosanske raje proti Turkom — gospodi.

—ob.

29. AVGUST — 8. SEPTEMBER 1925

POD POKROVITELSTVOM
N. J. VELIČANSTVA KRALJA

V. LJUBLJANSKI MEDNARODNI VZORČNI VELESEJ

NAJSTAREJŠA IN NAJBOLJ OBISKANA
GOSPODARSKA RAZSTAVA JUGOSLAVIJE
OSREDOTOČENJE KUPCEV IN PRODUCENTOV

Na Ljubljanskem veleseju razstavijo samo prvovrstna podjetja. — Kvaliteta blaga priznana najboljša, cene brezkonkurenčne. — Obiskovalci imajo 50 % na železnicih. — Legitimacija, ki stane Din 50.—, se dobi v bankah in drugih denarnih zavodih, Tourist Office in objavljenih razodajalcih na deželi. — Ugodna in ceno prilika za obisk svetovnoznanih prirodnih lepot Slovenije (Bled, letna rezidenca N. Vel. kralja). — Tehnične novosti — ŠPORTNA RAZSTAVA — HIGIJSKA RAZSTAVA — RAZSTAVA PLEMENSKE ŽIVINE

Samo Ljubljanski velesej Vas bo popolnoma zadovoljil i
Stanovanja preskrbljena

LEGITIMACIJE

za Graški in za Praški velesej
se dobijo v upravi „Marburger Zeitung“